

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši šteč. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Lavoslav Novak — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

**Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :**

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za peti-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnistvu naj se blagovoliijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvo pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Zapora žita in moke.

Izšel je na podstavi § 14. cesarski ukaz, s katerim se urejuje prodaja žita in mlinjskih izdelkov. Pšenica, rž, ječmen, oves in kuzuza ter moka, zdrob in ješprenj so prišli z dnem 24. februvarja pod zaporo. Brez oblastvenega dovoljenja se žito in mlinjski izdelki ne smejo uporabljati in prodajati drugače, kakor dovoljuje ukaz. Za vsako osebo družine (prištevajo se tudi posli in delavci, ki dobivajo hrano) se sme porabiti na mesec 7-2 kg moke, oz. 9 kg žita, ali 240 g moke oz. 300 g žita na dan (brez dovoljenja). Istotako bodo poljedelci smeli uporabljati za setev potrebno žito. Za vsakega konja se sme porabiti na dan 3 kg ovsa. Lastniki omenjenih živil bodo morali, ako se pokaže potreba, od zalog, danih pod zaporo, prodati občini žito in moko po oblastveno določenih cenah. Kdor bi se temu ustavljal, bo kaznovan. Kdor ima kako zalogo žita ali moke, je dolžan to naznaniti oblastvu, od 28. februvarja vsaj do dne 5. marca 1915. Hodili bodo okoli popisovalci. Ako kdo nima več kakor 20 kg žita in moke, mora podati zagotovilo, da zaloga ni večja. Zaloge se opisujejo po občinah z uradnimi zglasilnimi listi, katere izpolni za zglasilo zavezana oseba. Oblastvo se mora prepričati, da so navedeni podatki pravilni. Oblastvo določuje zaupnike, ki sodelujejo pri popisu zalog in se lahko vsak čas tudi prepriča, kako stoji z zalogami. Oblastvo lahko proglasi, da so zaloge, ki se niso pravilno zglasile, zapadle v prid državi. Po dovršenem popisovanju bo določil minister za notranje stvari, po katerih načelih naj se zaloge, ki so na razpolago, izroče v uporabo. Za celo deželo uravna uporabljanje deželno-politično oblastvo in za okraje okrajna glavarstva, oz. občina v prenesenem delokrogu. Oblastvo lahko razsodi, da se zaloge razlastijo. Od razlastitve so izvzete zaloge, ki jih potrebuje gospodar za preživljanje družine ali za setev. Zaloge, ki so se razlastile se plačajo za ceno, ki je 10% nižja, kakor oblastveno določena cena.

Kdor nalašč zataji oblastvu v svoji posesti se nahajajoče zaloge žita ali mlinjskih izdelkov, ga kaznuje sodišče z zaporom od enega tedna do šest mesecev in se mu lahko naloži globa do 2000 K. Zelo kaznovan bo tudi tisti, ki v določenem roku ne naznani svoje zaloge, ali če se brani, jo naznaniti. Obsojeni trgovec lahko izgubi obrtno pravico. Vlada bo smela na podlagi omenjenega cesarskega ukaza raztegniti zaporo tudi na druge potrebščine. — Ta naredba je bila jako potrebna, da nas sovražniki ne premagajo z lakoto. Zdi se nam pa vendar, da se naredba premalo ozira na živinorejo. Prašičem in teletom pokladati oves — ni dovoljeno. Živinoreja bo vsled tega zelo opešala.

Svetovna vojna.

Avstrija — Srbija.

Srbi so zadnji čas bombardirali nekatera odprta avstrijska mesta, zlasti Zemun. Nato so pa naši srdito obstreljevali Belgrad, razrušili več poslopij ter ubili nekaj oseb.

V srbski armadi je več francoskih artiljerijskih častnikov. Težke francoske topove, ki so došli čez Solun, so postavili Srbi na nekaterih utrdbah. Na protest Avstrije in Nemčije je grška vlada obljubila, da bode ustavila take transporte iz Francoske na Srbsko.

Pri zadnji kanonadi iz Belgrada so francoski častniki vodili srbsko artiljerijo. Francoski topovi, ki so prišli čez Solun, so bili postavljeni na Kalimegdanu.

Avstrija — Rusija.

V Karpatih že štirinajst dni dežuje. Pota so strašna. Na črti Dukla—Korina—Jablonka so vkljub temu vedni boji. Posebno močno napadajo ruski sibirski polki, linijska pehota in Ukrajinci. Dne 23. februvarja sta dva naša polka vjela 850 Rusov. Odlično deluje naša artiljerija.

Na Karpatih trajajo neprenehoma hudi boji. — Rusi so si na vso moč prizadevali, da bi si bili osvojili Kolomejo, ki je važno železniško križišče. Poslali so torej v ognjeno črto nove rezerve in razvila se je ondi velika bitka. Tudi proti Črnovicam so poslali Rusi sveže čete, namreč več pehotnih polkov in eno težko baterijo, in te čete so se postavile v utrdbe za mestom.

Z Ogrskega Rusi še niso pregnani. Dne 20. t. m. so se vršili boji v severnem delu Saroške in Zemlinske stolice. Izginili so pa Rusi z desnega brega Ondave. Pri mestu Barfke na Ogrskem se je posebno odlikoval v boju naš tretji kor. Zabranl je ruskim četam vpad in vjel več tisoč Rusov. Pri mrazu 14° pod ničlo so vojaki prenočevali na prostem. Dne 5. februvarja je oddelek strojnih pušk našega 27. domobranskega pešpolka tako izvrstno streljal, da je obležalo 500 Rusov. Dne 28. januarja se je pa južno-štajerski 47. pešpolk posebno odlikoval. Vjel je 335 Rusov, 100 Rusov je bilo mrtvih in 40 težko ranjenih. Naši so imeli le osem mrtvih in osem ranjenih. Padel je pa na bojnem polju nadporočnik 97. pešpolka Egon Gabrijelečič. Zadet je bil v srce in je obležal takoj mrtev. Zraven njega je padel njegov poročnik Moher, zadet v glavo.

V prelazu Dukle se Rusi še drže v dobrih postojankah. V nevarnosti so pa, da jim pride za hrbet desno krilo naše armade.

Od novega leta do 22. februvarja so naši vjeli v karpatskih bojih 64 ruskih častnikov in 40.806 mož ter dobili 34 strojnih pušk in 9 topov.

V Karpatih so napravili Rusi na našo vojsko mnogo napadov, ki so na zahodnem delu fronte trajali tudi ponoči, a niso mogli prodreti.

Pri Dukli se je prodiranje ustavilo. Severno od sedla Volovec so Rusi napravili med snežnim metežem silovit napad na naše postojanke, pa so bili odbiti in vjetih je bilo 300 Rusov.

Južno od Dnjestra v Galiciji so bili hujši boji. Močno sovražno skupino so naši po daljšem boju vrgli nazaj, vjeli 3338 Rusov in zaplenili 4 topove ter mnogo vojnega materijala.

PODLISTEK.

Ostanki žebjarstva na Kranjskem.

1. Zgornja Bela nad Kranjem.

(Priobčuje Kropar.)

(Dalje.)

Svoje žbice Beljani lahko prodajo doma, po prodajalnah v okolici in pa „Miklavžu“, Kroparju, ki semanje dni trži z žebli v Kranju (nasproti trgovine Omersa). Izven dežele svojega blaga ne pošiljajo in ga skoro gotovo nikoli niso. Kuje se na Beli le od sv. Martina pa do sv. Petra in Pavla, ker v tem času ni lahko dobiti drugega dela. Po sv. Petru žbičarji berejo borovnice, dokler jih je dobiti, in pa gobe. V poletnem in jesenskem času pa radi delajo pri kmetih dnine in sploh kar je, da se prežive. Kakor sami priznajo, ne kujejo radi, ne toliko radi trpljenja pri kovanju, ampak radi slabega zaslužka. Ako bi pri nakupovanju cajnov in prodaji žbic mogli obiti prekupce, bi morda polovico več zaslužili, ker žbice delajo prav čedne. Ni pa to lahko, ker so preveč oddaljeni od prometnih zvez in izdelujejo le v majhnih količinah. Posebnih, tipičnih lastnosti, navad in običajev, kakršni n. pr. ločijo Kroparje na prvi mah tudi od najbližjih sosedov, nisem mogel na Beli opaziti. Pač zato, ker tako splošno, kakor v Kropi

ali Železnikih, nikoli niso kovali, ampak je vedno prevladovalo kmečko življenje in delo.

Kakor lahko posnamemo iz te črtice, se žebjarstvo na Beli ne more pozvigniti, ampak bo najbrže tako tiho in nepoznano, kakor je vzniknilo, ob svojem času zaspalo. Tam, kjer zdaj še pojo kladiva in delajo „tavžente“, bo znabiti še ta rod slišal mukati krave. Belšica pa bo nerazumljivo mrmrajoč hitela proč od tod, gnati bolj hvaležna kolesa.

2. Kropa.

Ako se pelješ z železnico iz Kranja proti Jesenicam, te opomni glas sprevoznika, ki kliče na drugi postaji nad Kranjem: Podnart—Kropa, in pa kupi železa na tej postaji, da leži tu nekje daleč znani trg Kropa. Če se hočeš tja peljati, prideš v Kropo po 7 km dolgi cesti ob potokih Lipnica in Króparica. Ako pa raje hodiš, ti kaže izstopiti na postaji v Otočah (403 m), odkoder splezaš po kameniti stezi na Dobravo pri Kropi (500 m). Tu se nudi krasen razgled na gorenjske gorske mejaše. Z Dobrave splezaš po kozji stezi navzdol in prideš na cesto v Lipnici, pol ure pred Kropo. Kakih sto korakov nad izlivom Króparice v Lipnico se cesta cepi; desna zavije čez most (441 m) v vas Kamno Gorico, leva pa te pelje okoli hriba Kamne gorice (597 m) skozi ozka gorska vrata v skrito Kropo (531 m pri župni cerkvi).

Leg. Valvazorju (Ehre d. Herzogth. Krain, III. knjiga, 18. pogl.) se je zdelo primerno, Kropo opisati takole: „Kropa leži v soteski, kakor v nekakem kotlu, med visokimi gorami... Deli se v dva dela, v Zgornjo in Spodnjo Kropo, ki pa ne ležita daleč narazen, ampak le kake pol četrt ure. Krasé jo lepo zidane hiše... Tu izvira Króparica, ki priskaklja iz gorske skale kakor iz kotla. Pri svojem izviru ima ta voda zdravilsko moč; kadar se jo pije, olajša in izčisti telo, tako da se tisti, komur je potreba očistiti kri, po nji dobro počuti. Tu se izdelujejo volkovi (železne kepe), iz katerih se potem kujejo raznovrstni žebli, železne ograje in druge take stvari. Nedavno pa so žebli, ki jih tu izdelujejo, nekoliko izgubili na slovesu, ker niso delavci z njimi prav pošteno ravnali, temveč so pri številu in teži malo odščipnili. Toda to je zdaj odpravljeno in zopet sta vpeljana pravo število in teža...“ Ker je Kropa danes na Kranjskem najizrazitejši žebljarski kraj, bodi dovoljeno, da se v nji nekoliko natančneje ogledamo, kakor v ostalih krajih.

Kropa je en velik mest, not se pride glih po cesti; v Kropi je konec sveta; tamkaj je svet s plankami zabiti — tako že od pamtiveka popisuje šaljivi in zbadljivi Gorenjec Kropo. In res ima Kropa silno zanimivo, prav romantično lego, ki je poleg žebljarske obrti nedvomno največ vplivala na značaj Kroparjev. 12 km dolga in

Naše čete, ki so vzele Rusom Bukovino, so potem gnale sovražnika do Dnjestra. Pri Stanislavovu so se Rusi, ki so dobili pomoč, ustavili. Najprej je tu z njimi začela boj konjenica in potem je pritisnila še pehota. Južno od mesta se je vnela obširna bitka.

Neki romunski časopis poroča, da so Rusi po odhodu iz Črnovic skoro popolnoma požgali avstrijsko Novo Sjelico.

V vzhodni Galiciji so imeli Rusi trdne postojanke severno od Nadvorne, pa jih niso mogli držati, temveč so se morali umakniti proti Stanislavovu, kamor je šla za njimi avstrijska konjenica.

Do dne 18. t. m. naši še niso zasedli Tarnova, kakor se je poročalo. Položaj ob Dunajcu se ni izpremenil.

Nemčija — Rusija.

Po porazu v vzhodni Prusiji so se Rusi umaknili na svoje močno utrjene postojanke ob rekah Njemen, Bober in Narev in proti močnim trdnjavam na črti Grodno—Kovno. Reka Njemen, ki se na Pruskem imenuje Memel, je 40—400 m široka in na nekaterih mestih do šest metrov globoka. Zlasti spomladi reka močno naraste in preplavi bregove. Trdnjava Kovno je 60 km od nemške meje. Tauroggen je oddaljen od Kovna 110 km. Suhavolja pa leži 40 km južno od avgustova, kjer je bila huda bitka. Iz Grodna je prišlo nekaj ruskih čet, pa so bile poražene.

V vsi pozimski bitki v Mazuriah so vjeli Nemci 7 ruskih generalov, nad 100.000 mož, nad 300 topov, med njimi 18 težkih topov.

Pričakuje se, da boe Hindenburg napadel Varšavo od severne strani. V Varšavi so zaprli 50 meščanov, ker so jih dolžili prijateljstva do Avstrije.

Nemci so prišli blizu trdnjave Grodno in s tem blizu železniške črte, ki gre iz Varšave v Petrograd. Hud boj se je vnel pri Krasniboru in traja še dalje. Pri Prašniču so Nemci vjeli 1200 Rusov in dobili dva topova. Vzhodno od Skiernievic so Rusi napravili ponočen napad, pa so bili odbiti.

Nemčija — Francoska.

Francozi so napravili hude napade in Nemci so se na mnogih točkah morali nekoliko umakniti. Posebno hudi so bili boji v Champagne. Nemci so napravili deset napadov zapored in Francozov je mnogo padlo. Pa tudi Francozi so ljuto napadali. V Vogezih so imeli Nemci uspehe, z naskokom so vzeli dobro postojanko severno od Mühlbacha.

Angleži izkrcavajo na francosko zemljo vsak dan 3—4000 angleških vojakov, in sicer so to večinoma indijske čete, ki bodo težko prenašale ostro severno podnebje.

V noči od 21. na 22. februar so vrgli Nemci na trdnjavo Calais mnogo bomb.

do 5 km široka planota Jelôv(i)ca z nadmorsko višino 1100 m do 1400 m, vsa poraščena z lepimi, črnimi, deloma na pobočjih tudi listnatimi gozdovi, tvori na severovzhodnem vogalu s svojim robom (zavitim v podobni loka). visokim 1100 do 1300 m, in s svojim proti potoku Lipnici padajočim pobočjem (1100m do 600 m) vdrtno, školjki ali kotlu podobno. V dnu tega kotla izvira močan vrec, potok Króparica, ki ima v svojem toku, skozi Kropo, ki v tem kotlu leži izredno velik padec. Izvira 581 m visoko, pade do zadnjih hiš na 474 m višine in je ima pri svojem izlivu v Lipnico še 440 m. Dolina Kroparice je tako ozka, da vse hiše stoje več ali manj naslonjene na breg, deloma čepe na strmih obrežnih skalah. Prav v trgu ni niti ene hiše, ki bi stala popolnoma na ravni. Razgleda, ali bolje izgleda, Kropa nima. Vidi se le vrhovi gora: Dobrča, Begunjščica, Vrtača in Stol, ki so pa samo na nekaterih točkah vidni. Vse, kar toraj Kropar z doma more poznati sveta, so bukovi in smrekovi gozdi ob pobočju Jelovice, ki ga zakladajo z ogljem in drvi, mogočne skale, ki nalik močnemu zobovju štrle ob vrhnem robu gore navpik, in kos neba, na katerem pa sta več mesecev v letu solnce in luna redka prikazen. Cesta se v sredi trga konča, samo strm kolovoz na Jamnik (872 m), pot na Čejnjico in steze v Jelovico vodijo iz Kroke.

(Dalje prih.)

V Perthesu so dne 23. februarja Nemci napadli Francoze z dvema divizijama. Prišlo je do ljutih bojev, ki so se končali v korist Nemcev. Mesto Rheims gori

Nemčija — Angleška.

V Kanalu mrgoli nemških podmorskih čolnov. Angleži trdijo, da se varnost za ladje v pristanišču ni poslabšala, iz druge strani se pa poroča, da se je potopil angleški prevozni parnik z 2000 možmi. Nemci so baje zgradili v zadnjih šestih mesecih 120 velikih podmorskih čolnov. Na vsak čoln se lahko naloži nad sto min, katerih vsaka tehta po 1200 funtov. Sedemnajst angleških paroplovnih črt je vsled strahu pred podmorskimi čolni ustavilo svoje delovanje. — Nemška križarka „Karlsruhe“ je zaplenila štiri angleške parnike in eno jadernico blizu Južne Amerike. Potnike in moštvo parnikov so rešili, parnike pa potopili. — Na poti iz Cardiffa v Liverpool je bil od nemškega podmorskega čolna torpediran angleški parnik „Cambank“. Trije možje so bili ubiti, dva sta se potopila in drugi so se rešili.

Nemški podmorski čoln je potopil angleški transportni parnik „192“.

Turčija — Rusija.

Rusija se pripravlja na pohod proti Carigradu. Izbira v ta namen armado 300.000 mož. Armada namerava iti preko Midiije, Turki pa naglo utrjujejo Čataldžo.

Iz Carigrada se poroča, da so bili Rusi vzhodno od Artvina tepeni. Iz Petrograda je pa prišlo poročilo, da je bilo 49.000 turških vjetih vojakov in 527 častnikov dne 17. t. m. odposlanih iz Kavkaza v notranjo Rusijo.

Boj pred Dardanelami.

Štiri angleške in štiri francoske vojne ladje so 19. februarja zjutraj otvorile z največjimi topovi ogenj na Dardanele. Ko so se dovolj približale utrdbam, so jih Turki začeli obstreljavati in so jih večkrat zadeli. Admiralska ladja je bila močno poškodovana in torpedovke so jo vlekli iz bojne črte. Še dve drugi ladji sta postali za boj nesposobni in sta se umaknili. Izstreljenih je bilo 600 granat in angleško-francoske ladje so se morale umakniti. Že dne 9. t. m. je padel pri napadih na Dardanele angleški admiral Hardinge.

Italija.

Italijanska vlada se pogaja z vsemi državami, ki so v boju, posebno z Avstrijo in Nemčijo glede odškodnine za nevtralnost. Nadeja se, da bo dosegla lepe uspehe.

Značilno je, da je bilo za časa zasedanja italijanskega parlamenta z močno vojaško stražo zavarovano avstrijsko in nemško poslaništvo v Rimu.

Zadnje nedeljo je bilo v Italiji po mestih več izgrediv. Pretepali so se med seboj socialni demokrati, ki so za nevtralnost, in nacionalisti, ki hočejo vojsko. Policija in vojaštvo sta le z težavo krotila vročo kri. V Milanu je bilo 20 oseb ranjenih. V nekem gledališču v Rimu so predstavljali igro, ki je kazala vojno z Avstrijo leta 1859. S tem se je hotelo hujskati na vojno. Vlada je prepovedala predstavo tega igrokaza. — Dva Nemca, ki sta imela vili ob Gardskem jezeru, je vlada izgnala, ker se je sumničilo, da sta vohuna.

Italijanska vlada je vsem vojnim zavezancem od 19.—45. leta prepovedala odhod iz Italije. — Ker na Italijanskem manjka premoga, se je včeraj omejil železniški promet.

Iz Italije so izgnali nekoliko nemških in avstrijskih državljanov, ki so agitirali za nevtralnost Italije.

Na Laškem primanjkuje žita, premoga in lesa, kar dela vladi velike preglavice. Tudi državna zbornica se bode veliko pečala z dobavo teh potrebščin.

Italijani v Afriki.

V Libiji imajo Italijani dosti posla. Upor domačinov se je razširil po Tripolisu. Nad 400 italijanskih vojakov je moralo pobegniti v Tunis. V Cirenajki je 14.000 vstašev in 35.000 mož italijanske armade, katerim poveljuje general Almaglio. V Tripolitaniji je pa upornikov 5.000 in Italijanov je 28.000 pod generalom Tassoniem.

Albanija — Srbija.

Veliko Albancev je napadlo Ohrid in si osvojilo mesto. V mestu bivajo Turki, Bolgari in Grki. Pri Prizrenu so Albanci nehali napadati. Vodja Albancev je Isa Boljetinac. Italija pravi, da se brez njenega dovoljenja v Albaniji ne bo ničesar izpremenilo in da za zdaj mora ostati status-quo. Mnogo krajev ob meji so zopet zasedli Srbi, drugod še trajajo boji.

V Drač je došlo srbsko poslaništvo, ki se pogaja z Essad pašo o tem, da bi dobila Srbija eno pristanišče ob Adriji, zato bi pa Srbija pomagala Essad paši ukrotiti njegove nasprotnike, ki so sedaj uporniki proti Srbiji.

Bolgarija.

Francoški listi poročajo, da se Bolgarija resno pripravlja na vojno. „Rdečemu križu“ je nakazala bolgarska vlada 200.000 frankov in je obljubila pozneje dodati še 500.000 frankov. — Z druge strani se pa poroča, da so poslaniki trosporazuma vnovič pozvali Bolgarijo, da naj poseže v vojno proti Avstriji in Nemčiji, ker bi drugače Rusija napadla deželo. Bolgarska vlada je izjavila, da ohrani nevtralnost.

Bombe na plesu v Sofiji. Gospodski maskni bal je bil v Sofiji. Okoli ene popoldne je nekdo v dvorani med rajalce vrgel bombo, ki se je razpočila. Nekaj visokih oseb je bilo ranjenih. Napadalec je pobegnil proti Budimpešti. Bolgari so sumili, da bi utegnil biti kak Srb. — Prišli so na sled, da je napada z bombo kriv glavni nadzornik sofijske policije Stojlov. Zaprli so njega in več policijskih komisarjev. Napravilo je grozno iznenadenje, da je napadalec Bolgar. Padli sta dve žrtvi, sin prejšnjega vojnega ministra Bojadžičeva in hči sedanjega vojnega ministra generala Fičeva.

Romunija.

Romunija ima sedaj na nogah 650.000 mož. Poročalo se je zadnje dni, da je bil boj med romunskimi in avstrijskimi četami, kar pa ni resnica.

Ruska vlada je prepovedala izvoz 2.000.000 pudov premoga v Romunijo.

Francoska.

Francozi so vpoklicali letnik 1916 dne 20. t. m. pod orožje. — Na bojnem polju so na Francoskem tudi štirje škofje, ki opravljajo službo vojnih kurov. — V Reimsu so šole nastanjene po kletih, kjer se je poprej izdeloval šampanec.

Rusija.

V praharni v Dupontu so zavezniki naročili za Rusijo za 50.000.000 dolarjev smodnika in drugih vojnih potrebščin. — V Harkovu je vojna intendantca sleparila in spravila v žep nad en milijon rubljev. Zaprli so 24 oseb. — Posestva Nemcev v Rusiji je vlada zaplenila.

Belgija.

Belgijskih beguncev je na Francoskem 200.000, na Nizozemskem 300.000 in na Angleškem 750.000.

Norveška.

Dva norveška parnika sta se potopila, ker sta zadela na mine.

Egipt.

Angleži imajo v Egiptu 180.000 mož prve linije in 100.000 mož druge linije.

Jeruzalem.

Turki grade okoli Jeruzalema močne utrdbe in zbirajo v mestu vojaške sile. Dela za utrdbe vodijo pijonirski častniki.

Japonska proti Kitajski.

Vedno bolj se poostruje razmerje med Japonsko in Kitajsko, ker se zadnja brani sprejeti japonske zahteve. Japonski ministrski svet je že sklenil poslati Kitajski ultimatum. Iz Šoula in Port-Arturja so Japonci izgnali vse inozemce. V Šantungu so začeli graditi dve strateški železnici, ne da bi bili vprašani za dovoljenje Kitajsko.

Japonska se naglo oborožuje in je vpoklicanih sedaj osem letnikov vojakov. Kitajci so pa pričeli trgovski bojkot proti Japoncem.

Zadnje dni je Japonska poslala 12 velikih prevoznih parnikov na Kitajsko, nekaj v Korejo in Port Artur in nekaj v Tientsin.

Kitajska je naznanila Japonski, da je pripravljena vsprejeti nekaj japonskih zahtev, druge

pa mora odkloniti. — Japonska vlada zahteva 850 milijonov vojnega posojila in že mobilizuje deželno brambo. V kratkem času bodo pretrgane diplomatske zveze med Japonsko in Kitajsko.

Avstrijski državni zbor. Na Dunaju je bilo posvetovanje predsedstva državne zbornice. Grof Stürgkh je izjavil, da sklicanje državnega zbora zasedaj ni umestno in da bi ga vlada morala razpustiti, ako bi stranke zahtevale, da se ga skliče. Izmed navzočih članov so štirje glasovali za sklicanje, dva pa, in sicer en krščanski socijalec ter Slovenec vitez Pogačnik, proti sklicanju državnega zbora. To poročilo pa ne more biti resnično, ker je nedavno hrvaško slovenski klub izjavil se za to, da naj se državni zbor skliče, saj na kratko zasedanje, ker je treba v tem za monarhijo in za razvoj hrvaško-slovenskega naroda odločilnem času jasno povedati naše mnenje.

Na Ogrskem je razglašena ministrska naredba, s katero se je odpravila carina na riž in svinjsko mast.

Poljska kri. Boji na severu se vrše večinoma na poljskih tleh. Mesta in vasi silno veliko trpe. Pod Nemci se vojskuje 340.000 Poljakov, z Avstrijci se jih bojuje 400.000 in pod ruskimi zastavami 800.000. Polovica Poljakov se bojuje sedaj z Rusi, druga polovica pa proti njim. — Nemci premalo pazijo na to, da bi vsaj zdaj pustili pri miru postave za raznarodanje Poljakov. V pruskem deželnem zboru so protipoljske postave tudi letos na dnevnem redu. Prusija kupuje poljska posestva in jih v svojo izgubo prodaja Nemcem. Dvomi se, da bi poljski poslanci pri tej točki mogli ostati hladni in molčeči.

Število vjetnikov. V Avstriji in Nemčiji znaša število vojnih vjetnikov 1.043.070, med njimi je 692.000 Rusov. Koliko gre samo krompirja!

Vojno posojilo na Nemškem se bode podpisoval od 27. februarja do 15. marca.

Vjetniki v rudnikih. Nemci so v Šleziji poslali 9000 vojnih vjetnikov na delo v rudnike.

Ponesrečena zrakoplova. Vsled viharja sta se ponesrečila nemška vojna zrakoplova „L 3“ in „L 4“, rešilo se je 11 mož.

Zaplemba žita in moke v Nemčiji. Občine na Nemškem so zaplenile najprej vse zaloge moke nad 25 kg. Sedaj posebne razdeljevalnice dele moko in kruh med ljudi, in sicer za osebo na dan po eno četrtinko kile ali 225 gramov.

Drug boj Nemčiji. Ruski finančni minister je napovedal, da se bode po sedanji vojni pričel v Rusiji brezobziren boj proti Nemčiji, namreč z bojkotom nemškega blaga. Ruski trgovci in obrtniki bodo potrebno blago naročali na Francoskem.

General Pau. Francoski general Pau počasi potuje v Rusijo, kjer bode baje za svetnika generalnemu štabu. V Nišu in v Bukarešti se je mudil po dva dni. Potem je pa prišel ponj poseben vlak, katerega je poslal car, da ga je odpejal v Petrograd.

Rusija in Carigrad. V zasedanju dume sta poslanca Miljukov in Gurko jasno izjavila, da Carigrad z Dardanelami mora postati ruska last, ker Rusija hoče imeti odprto pot v Sredozemsko morje. Iz gotovega vira se poroča, da Angleška in Francoska hočeta tej ruski želji ustreči ter na to delati, da Rusija dobi Carigrad in Dardanele.

Lakota. Huda lakota grozi ne-le srednji Evropi, ampak tudi Španiji, ker so cene živilom grozno poskočile. V Seville blodi na stotine stradalajočih ljudi po cestah.

Upor v Indiji. V zahodni Indiji so se uprli nekateri rodovi. Uporniki so ubili več Angležev.

NOVIČAR.

Izobraževalna knjižnica, 2. zvezek. Izdalo Tiskovno društvo v Kranju, 64 strani, cena s poštnino vred 40 v. Jako ljubke sličice iz narave se podajajo v tej zbirki, in sicer v obliki povestij. Seničico, škorce, taščico, slavca, kanarčka in lastovice, vseh teh naših ptic življenje nam predstavlja g. pisatelj Hybásek takó živo in originalno, da bo ne-le kmečki človek kot prijatelj ptic in proste narave, marveč tudi meščan, bi

vajoč v zidovih, rad prebral vse do konca ter se čudil, na kako fin način si med branjem privaja lepih naukov in blagih čuvstev, zlasti ljubezni do narave in do domovine.

Pogreb ponesrečencev v Kranju. Mnogo ljudi, tudi nekaj odličnega občinstva, se je zbralo zadnjo soboto k pogrebu Sirčevih, katere je bilo podšlo skalovje v Pečeh. Vse tri rakve so položili med glasnim jokom sorodnikov v en grob. Starejši ljudje so se ob tej priliki spominjali, da je bilo nekaj podobnega dne 31. majnika 1867. leta. Tačas je bil nastal požar v Koprskem predmestju in so se v goreči Martinčevi (potem Pantarjevi hiši) zadušili posestnik Janez Golob ter žena in hči. Tudi takrat so vse tri ponesrečence dali v en grob. Pozneje so pa s pogorišča prinesli še kosti Ana Mikše, mitničarja soproge, ki je bila zgorela.

Skala se utrgala. Zjutraj 24. t. m. se je v Polajnerjevem bregu odtrgal del skalovja ob državni cesti na Kokro. Velike težke skale so zdrčale čez cesto in se ustavile spodaj na travniku ob Kokri. Pretrgana je bila brzovodna žica in poškodovani držaji pri ograji. Blizu tam se je tudi ob zadnjem deževanju precejšnji del ceste pogreznil v dolino. Na drugi strani reke Kokre pa se je večja ilovnata plast zemlje pomaknila navzdol in ž njo vred tudi nekoliko tamkajšnjega Mengerjevega poslopja.

Samomor grofa Auersperga. Potomec pesnika Anastazija Grünja, Grof Gvidon Auersperg, kateremu se je bil um omarčil in je iskal miru po Evropi in Ameriki, se je pred gradom Thurnamhardt pri Krškem ustrelil.

Škole šolskega leta. Šolska uprava namerava izdati odredbo, da naj se povsod v Avstriji šole končajo že koncem maja. Naučno ministrstvo je pa že odredilo, da se na kmeth, kjer manjka delavcev, smejo odpustiti šolarji iz šole, da pomagajo pri kmetiskem delu, oziroma se sme skrajšati šolski pouk ali pa šola predčasno zapreti.

Ali pojdejo moške do 50. leta na nabor? Mož od 43. do 50. leta ne nameravajo jemati v vojske, če kaj hujšega ne pride. Pač pa so v dubrovniškem okraju v Dalmaciji sklicani vsi moški od 16. do 50. leta zaradi dolžne službe v meščanski gardi.

Župan zaklan. Župan Josip Kosmina v Gorjanskem pri Trstu je bil zaklan. Ko so se pijanci začeli rvati, jih je župan posvaril. Neki razgrajč ga je sunil z nožem v trebuh. Umrli je župan kmalu potem v bolnišnici.

Begunci iz Bukovine se še ne morejo vrniti domov, ker Bukovina primanjkuje živil.

Podružnica „Rdečega križa“ v Kranju. Priredi v soboto, dne 6. marca t. l. v dvorani ge. Omersa v Kranju koncert, katerega čisti dobiček je namenjen v dobrodelne vojaške namene in tudi za nakup okrepčil, živil in smodk za ranjene in bolne vojske v ljubljanskih bolnišnicah. Ker je torej namen, katerega vodi odbor, visokočlovekoljuben in patrijotičen, je pričakovati, da bo dvorana polna in da bo vsakdo, naj se udeleži koncerta ali ne, prispeval po svojih močeh k temu, da bo materijelni uspeh sijalen. Druga mesta, ki imajo bodisi zavetišča za begunce ali bolnišnice za vojske, žrtvujejo v te svrhe dan na dan velike svote. Naše mesto in okolica sta dosedaj mnogo prispevala v vojaške dobrodelne namene, nabralo se je mnogo denarja, blaga in živil, toda žrtve bi bile še večje, ako bi bile v Kranju in okolici nastanjene vojaške bolnišnice. Zato je pa naša dolžnost, da pri tej priložnosti naberemo darilo, ki bo našemu mestu in okolici v ponos, hrabrim vojakom v razvedrilo in tolažbo. Koncert, katerega vsopred je razviden iz posebnih vabil, bo zelo zanimiv. Nastopili bodo izključno češki in slovenski skladatelji stare in moderne šole. Otroške pesmi naših domačih skladateljev bo pela gospica Cenka Sever, učenka gg. M. Hubada in H. Sattnerja. Krasoto Dvořakove muze nam bodeta tolmačili gospodični Šaša in Vera Majdič, izborni pianistini. S kako vnmemo in ljubeznijo je Simon Gregorčič vojaške pesmi negoval, nam bo povedal g. prof. Pirnat. V teh razburjenih časih bodemo radi slišali slavnoznano pesem S. Gregorčiča „Oljki“, ki jo bo deklamirala že znana deklamatorica ga. Valenčič. Priporočamo to prireditev kar najtopleje.

Podpora za begunce iz Galicije. Begunci iz Galicije so prišli v neprijeten položaj, ker se pri sedanji draginji s podporo 70 vinarjev na dan ne morejo več preživljati, še manj je pa mogoče misliti na to, da bi si napravljali kaj nove obleke. Podpiranje beguncev z obleko in darili prav toplo priporočamo. Opozarjamo na današnji izkaz darov za begunce na zadnji strani.

Sneg v Bohinju. V Zgornji dolini imajo dva metra snega. Pri Frančičevih je sneg podrl streho in zasul vso družino. Sosedje so prišli in odkopavali celo noč ter rešili vse člane družine zdrave izpod snega. Trdi se, da je po planinah padlo snega štiri metre visoko. — Na Goriškem imajo tudi po hribih mnogo snega in plazov, v nekaterih krajih so plazovi privlekli s seboj v dolino kose gozda in skalovja ter nakupčili snega do 15 metrov visoko.

Ivan Markeš, hotelir na Bohinjski Bistrici, je umrl v vojaški bolnici v Šent Vidu nad Ljubljano vsled bolezni, katero je dobil v vojski. Prepeljali so ga na Bohinjsko Bistrico, kjer je bil včeraj popoldne pokopan.

Č. g. Francišek Onušič, kapelan v Idriji, je bil pokopan danes dopoldne. Kapelanoval je v Idriji 45 let.

V vojno službo je bil poklican č. g. Pavel Klemenčič, kapelan v Kočevju.

Č. g. Hubert Rant, karat 6. infanterijske divizije, je bil imenovan za vojaškega nadkurata.

Č. g. dr. Franc Kulovec, prej profesor v Št. Vidu, se je posebno odlikoval kot vojni kurat 17. pešpolka v bitkah pri Grodeku in Volči Dolni in je bil zato odlikovan z duhovnim zaslužnim križcem na belo-rdečem traku.

Č. g. Ignacij Brvar, kapelan v Št. I'ju, je bil kot vojni kurat vpoklican. Od njegovih bratov je eden padel, eden je ranjen in eden se pogreša.

Izplačilo za oddane konje bode vojna uprava vsled posredovanja dr. Šušteršiča kmalu izvršila.

Usmiljenke na bojiščih. Red sv. Vincencija Pavijanskega šteje vsega skupaj 35.000 usmiljenih sester, nekaj nad 10.000 jih streže sedaj ranjencem in vojaškim bolnikom.

«Zlata vredni ljudje.» Neki stotnik 17. pešpolka je pisal v „Slovenca“ o naših vojakihi to-le: „S takimi ljudmi, kakor jih ima 17. polk, se da vse izpeljati, saj so znani že v celi armadi. Kjer je bilo treba kaj posebnega izvršiti, so pripravili železniške voze, spravili vanje 17. polk ter ga odposlali, da izvrši junaško delo. Zato so pa že bili naši ljudje skoraj na vseh bojiščih. So zares zlata vredni ljudje.“

Svinjino bojkotirajo dunajske gospodinje, ker je cena svinjskemu mesu poskočila od 20 do 24 K oz. 16—20 K pri 100 kg.

Cepljenje koz. Profesorji dunajske medicinske fakultete so soglasno sklenili izjavo, da je cepljenje koz koristno in priporočajo cepljenje posebno v prvem in enajstem letu starosti.

Padli so za domovino: V bitki pri Doljni Volezi so padli: Anton Vodnik z Gabrške Gore pri Poljanah dne 25. okt., Boštjan Habjan iz Dražgoš pri Železnikih dne 17. okt., Jurij Ušlaker iz Očadovelj pri Preddvoru dne 23. okt. Pri Grodku so padli: Franc Zaplotnik iz Leicenc pri Preddvoru dne 9. sept., isti dan tudi Janez Miklavčič iz Zminca in Jožef Krničar iz Bašlja pri Preddvoru, drugi dan pa Anton Valentinčič iz Danj pri Sorici, Matija Buh iz Valterskega vrha pri Zmincu in Jožef Gašpirc iz Dvorji pri Cerkljah. Pri Hirovu je padel Jožef Izda iz Javorij 1. nov. Pri Roteli je padel 12. dec. Florijan Rejec iz Podlonka pri Železnikih. Nadalje so padli 14. dec. pri Zeklinu: Jožef Perčič s Prebačevega pod Kranjem, Štefan Jesenko z Virja pri Trati, Jožef Podrekar iz Dolenje vasi pri Selcih in Jožef Ravnikar iz Ševelj pri Selcih. Pri Krempni so padli: Matija Kosem iz Železnikov in Jakob Krajnik iz Stare Loke 11. dec. ter Franc Oblak iz Hraš pri Smledniku 15. dec. Padli so nadalje: Franc Pretnar iz Strahinja pri Naklem 14. nov., 13. nov. Franc Resman iz Sp. Kokre in Mihael Blizjak iz Porezna Pri Sorici. Umrli so v bolnicah: v Ljubljani 11. dec. Janez Jesenko iz Medvod, na Dunaju Peter Potočnik iz Spodnje Luše pri Selcih 29. okt. in Franc Kristanec s Spodnjega Brnika pri Cerkljah 23. okt., v Sarajevu 11. dec. Jakob Pintar s Čepulj pod sv. Joštom, v Losoncu 5. dec. Franc Rozmah iz Spodnje Kokre, v Eggeru 13. nov. Ciril Brešar iz Senčurja, v Predzjelnici 2. nov. Jožef Tepina iz Stražišča, v Novem Sadu 10. jan. Janez Dobrin iz Srednjega Bitnja, v Nagyemjedu Janez Primožič iz Podpleča pri Oslici, v Budapešti Matevž Gros iz Mač pri Preddvoru. Umrli je pri Sanovzani 28. okt. Janez Pravst s Prebačevega pri Kranju. — V Pragi je zadnjo nedeljo umrl za ranami rezervni častnik Janko Tomec, čigar starši bivajo na Premskovem pri Kranju. Padel je Ignacij Arh iz Preddvora in Janez Vidmar z Zg. Bele, ki je v bolnišnici na Ogrskem podlegel težkim ranam.

Iz ruskega vjetništva so se oglasili: Matevž Podobnik z Dobrova, Konrad Koporec z Viča, Janez Novak, Franc Dolničar, Janez Kralj, Janez Snoj in Franc Juvan vsi iz Garmelnov. Vjetnik Ivan Rižner iz Loke pri Zid. Mostu je sporočil, da je bilo nekoč v Kijev pripeljanih 700 Slovencev. Iz ruskega vjetništva je pisal nadalje tudi France Rebolj iz Hraš pri Smledniku. Tudi za mrtvega proglašeni jurist Jožef Fon iz Spenice na Goriškem, katoliško-narodni akademik, je pisal iz Rusije, da je še živ. Iz Sibirije se je oglasil tudi absolvirani jurist Joško Šenk z Jezerskega in Anton Škofic iz Naklega ter Peter Rezman in Jožef Škrjanec, oba iz Potoč pri Preddvoru.

Štiri sinove pri vojakihi ima Marijana Mubi s Sp. Bele: Franceta, Petra, Florjana in Lovrenca. Katarina Tičar iz Nove Vasi ima tudi štiri sinove vojske: Janeza, Ignacija, Roka in Franceta.

Molitve za mir. Ruski notranji minister je dovolil katoličanom na Ruskem, da smejo prihodajo nedeljo opraviti od papeža zapovedane molitve za mir. Tudi ekomeski patrijarh je izdal ukaz, da naj se po cerkvah grško-iztočne cerkve opravljajo molitve za mir.

Zlata doba. Na Ruskem ljudje že dva meseca ne pije nobene alkoholne pijače. Kdor hoče dobiti vino ali konjak, mora predložiti zdravniški recept. Tako poroča francoski list „Temps“. — Tudi v Galiciji Rusi zatirajo alkohol in uničujejo njegove zaloge. Iz velike tovarne žganja in likerjev v Tarnovu so Rusi pobrali vse zaloge in jih izlili na ulice. Alkoholne pijače so pobrali tudi drugod in jih izlili v kanale. Ruski vojaki so pa vzeli slovo od „vodke“ s tem, da so legli na tla, ko jo je oblastvo izlilo na ulice, in se je zadnjikrat pošteno nasrkali. — V mestu Lillu na Francoskem je zdravniški shod pretresal vprašanje o zdravstvenih razmerah v nemških polkih. Profesor dr. Flesch je med drugim predlagal to-le: „Moštvo se zabrani uživanje alkoholnih pijač, ki naj se nadomesti z uživanjem kave in čaja“.

Izvrstni zdravniki — odlični katoličani. Poleg M. Pirca, čigar življenje in delovanje je bilo v „Gorenjcu“ že opisano, zaslužijo imenovaniti biti P. Emanuel Leitner, dr. Papež in dr. Gauster, ki so sodelovali kot zdravniki, a se niso bali pokazati se dobre katoličane. P. Emanuel Leitner, bivši provincijal usmiljenih bratov graške provincije, se je rodil l. 1845. na Tirolskem. Obhajal je nekaj dni pred smrtjo 50 letnik redovnih obljub. Umril je predlanskim, sredi novembra. Najprej je bil krojaški pomočnik, pa je vstopil v red usmiljenih bratov. Potem je študiral medicino, postal izvrsten operater ter bil tudi strokovnjak za notranje bolezni. Njegovo ime je slovelo po mnogih deželah. V Gradcu so ga zelo čislali meščani. Nad 20 let je bil provincijal. Razširil je bolnišnico v Gradcu in ustanovil nov samostan in bolnišnico v Kandiji. Ko je bival l. 1889. neki kranjski duhovnik v Gradcu, je ta provincijalu priporočil kranjsko deželo. E. Leitner mu je obljubil, da je ne bo pozabil. Bog ve kolikokrat se je potem P. Emanuel vozil iz Krškega v Novo Mesto, ko se je v Kandiji gradila naselbina usmiljenih bratov, ki je jako koristna za Dolenjsko. Ko je dr. Leitner doma ordiniral, jih je včasih 100 bilo en dan na vrsti. Ni čudo, da ga je vsled napora zadela kap; okrevaj se sicer, a moči so ga zapuščale. P. Emanuel je bil prav pobožen mož, vsak dan je prejel sv. obhajilo. Njegov spomin bodi blagoslovljen! — Jako sloveč je bil tudi zdravnik dr. Papež, ki je živel sredi 19. veka v Mokronogu. Bil je oče dr. Papeža, advokata v Ljubljani. Nadučitelj Potokar je pripovedoval, da je bil Papež silno spreten zdravnik. Vsak petek pa je v cerkvi molil sv. križev pot. — Dr. Gauster je deloval v Kamniku v drugi polovici 19. veka. Imel je neko lepo navado. Ko je prišel k nevarno bolnemu človeku, je vselej vprašal, če je bil boinik že previden. Rekel je namreč, da veliko lože opazuje in zasleduje tok bolezni pri bolniku, če se je njegova nemirna vest, ki žive razburja in bega, pomirila po sv. zakramentih.

Razglas glede popisa zalog. Dne 28. februarja 1915 pričel se bode v občini popis zalog žita in moki v smislu cesarske naredbe z dne 21. februarja 1915. Namen popisa je splošno znan. Poda naj natančno sliko, na podlagi katere se poraba do prihodnje žetve lahko uredi. Patrijotična dožnost vsakega je, svoje zaloge na žitu in mlestinah vestno napovedati in oblasti pri popisu podpirati. Popis zalog vrši naj se po zaupnikih oblasti, ki imajo naznanilne liste po napovedi posestnikov zalog izpolniti. Pri popisu in pregledu sodelujočim zaupnikom podati je vsa potrebna pojasnila. Nihče ne imej pomislekov to storiti. Zaupniki storili so obljubo najstrožje molčečnosti o privatnih razmerah in kupčijskih tajnostih, katere pri svojem delovanju zvedo. Kdor napove zaloge, katere pri prejšnjih popisih ni prav napovedal ali jih zatajil, se ne sme več kaznovati. Nihče naj se zato iz strahu pred kaznijo ne pusti od resnične napovedi odvrti. Izrecno se opozarja, da opuščen poziv k napovedi od strani zaupnih oseb (za nekatere kraje so tudi ženske osebe določene) nikakor ne oprošča od napovedne dolžnosti ali od kazni, ki je stavljena na pregreške proti tej dolžnosti. V interesu vsakega posameznika je torej se pravočasno pri zaupniku k napovedi javiti. Napovedi podvržene zaloge, katerih se ne napove, se lahko kot v prid države zapadle proglasi. Kdor vedoma v svoji lasti ali hrambi nahajajoče se zaloge na žitu in

mlestinah zataji, kaznovan bode pri sodišču z zaporom od jednega tedna do šestih mesecev in, ako vrednost zalog presega 500 K, s strogim zaporom od jednega meseca do jednega leta. Poleg zapornih kaznij prisodi se lahko tudi denarna kazen do 20.000 K. Kdor pri popisu zalog ne poda v stavljenem roku od njega zahtevanih pojasnil, se brani na stavljena vprašanja odgovoriti ali nanje napačno odgovori, kdor pooblaščenca oblasti zabrani vstop v svoje shrambe, obratne ali druge prostore vpogled v svoje gospodarske in kupčijske zapiske, ali sploh zabrani dati zahtevana pojasnila, ali poda neresnična pojasnila, kaznovan bode pri sodišču z zaporom od treh dni do treh mesecev ali z denarno kaznijo od 20 K do 2000 K. Poleg zapornih kaznij prisodi se lahko denarna kazen do 2000 K. Tudi se lahko izreče izguba obrtne pravice. Vsak posestnik napovedi podvrženih zalog naj množino posameznih vrst ugotovi v kilogramih, da je v položaju popisovalcu takoj podati natančne podatke. Napoved druge mere, kakor v kilogramih (na primer v mernikih, litrih i. t. d.) je prepovedana. Podpisano okrajno glavarstvo apeluje tudi pri tej tako važni akciji na že tolikokrat izkazani patrijotični čut prebivalstva. Proč z vsako sebičnostjo; vse v korist za splošni blagor! C. kr. okr. glavarstvo v Kranju, dne 24. februarja 1915.

NOVEJŠE VESTI.

Dunaj, 25. febr. Angleži napadajo Dardanele. Rusija hoče na vsak način imeti skoz Dardanele prosto pot.

Dunaj, 25. febr. Pri Gribovu v Galiciji so naši vjeli 560 Rusov in dobili 6 strojnih pušk.

Budimpešta, 25. febr. Pred Stanislavovim ter pri Dukli in Viškovu v Karpatih so še hudi boji. — Deželni predsednik bukovinski je postal tajni svetnik.

Berlin, 25. febr. Nemci so včeraj z nasokom vzeli Pšanišč, okrožno mesto gubernije Plock. Vjeli so 10.000 Rusov, dobili 20 topov in veliko strojnih pušk. V bitkah severno od Visle so Nemci vjeli 5000 Rusov. Južno od Visle so Rusi vzeli Nemcem kraj Mogili pri Bolimovu.

Pariz, 25. febr. Namerava se zapleniti vso nemško lastnino, kjerkoli se bo našla. Istotako storita Anglija in Rusija.

Za begunce iz Galicije in Bukovine so darovali okrajnemu odboru v Kranju p. n. gg.: Vinko Majdič 100 K, Karol Šavnik 40 K, Ferdinand Polak, župan, 20 K, dr. Val. Štempihar 20 K, Josip Ptokar, župnik v Tržiču, 20 K, Ant. Kobljar, dekan, 20 K, dr. Jak. Kotnik 15 K, c. kr. okr. glavar Schitnik 10 K, dr. Simon Dolar 10 K, A. Šlamberger c. kr. notar, 10 K, Adolf Rohman 10 K, Janko Sajovic 10 K, Iv. Rakovec 10 K, Jos. Likozar 10 K, Rajko Marenčič 10 K, R. Jeglič 10 K, Ant. Detela 8 K, Ign. Fajdiga, ravnatelj, 6 K, Iv. Kummer 5 K, Fr. Kuralt 5 K, A. Majdič 5 K, Jos. Logar 5 K, Mavr. Mayr 5 K, Fr. Crobath 5 K, J. Bedenk 5 K, Ivanka Rabič 4 K 4 v, Marija Mayr 3 K, J. Kušlan 2 K, J. Kranjc 2 K, Jos. Ovčjak 2 K, Fr. Hlebš 2 K, J. Volčič 2 K, L. Rebolj 2 K, K. Windischer 1 K, Mar. Prevc 1 K, J. Ručigaj 1 K, Mat. Golob 1 K, I. 40 v, slavno c. kr. okr. glavarstvo od zbirke 18 K 72 v, župni urad v Podbrezjah 6 K 40 v. — Skupaj 422 K 56 v. — Vsem blagim darovalcem in darovalkam se iskreno zahvaljuje in priporoča za nadaljno podporo: Okrajni pomožni odbor za begunce iz Galicije in Bukovine v Kranju.

Darila povodom vojne za podružnico deželnega pomožnega društva „Rdeči križ“ v Kranju. (Dalje.)

Nabiralna pola župnega urada v Šenčurju. Jan. Šiška, Šenčur, 26 K, Olševik: Jožef Dolinšek 1 K, Fran. Dolinšek 1 K, Jakob Mali 1 K, Franciška Mali 1 K, Peter Šimenc 3 K, Marija Šimenc 3 K, Mana Kozelj 1 K, Katra Šimenc 3 K, Franc Sajevec 3 K, Matej Barle, Luže, 6 K, I. Belehaj Šenčur 8 K, Olševik: Jakob Logar, 2 K, Franc Juvan 3 K, Jožef Sajevec 1 K, Jožef Jenko, Šenčur, 2 K, Olševik: Mar. Štefe 2 K, Marija Dolinšek 2 K, Katra Dolinšek 2 K, Ernst Podjed 2 K, Ana Podjed 2 K, Ivana Bohinc, Šenčur, 2 K, Janez Jurjavec, Milje, 2 K, Ana Žagar, Olševik, 2 K, Pušica v Olševku 5 K 35 v, pušica v Šenčurju 10 K 70 v. — Skupaj 97 K 05 v.

Nabiralna pola župnega urada v Javorjah. Jan. Pfajfar Javorje, 12 K, Pavl. Jelovčan, Dol. Žetina, 2 K, K. Jelovčan Murave, 1 K, M. Izda, Dolenčice, 40 v, Urš. Kokelj, Mlaka, 40 v, Ivana Rant, Javorje, 1 K, H. Prdan, Dol. Žetina, 1 K, Neimenovan, Četenaravan, 1 K, Zbirka več darovalcev, Javorje, 11 K 40 v, Jera Možina, Dolenčice, 40 v. — Skupaj 30 K 60 v.

Nabiralna pola požarne brambe v Tržiču. Tržič: Jos. Dornig 5 K, Carl B. Mally 25 K, Belhar 3 K, Josip Zalete 2 K, Tončka Zalete 1 K, Franc Vrhovnik 2 K, Kristjan Tadi 40 v, Ahačič Rudolf 30 v, Ferd. Toporiš, 1 K, Georg Sitar 40 v, Len. Ignac 30 v, Anton Tišler 40 v, Hen. Snoj 50 v, Ignac Čadež 60 v, J. Dovžan 1 K. — Skupaj 42 K 90 v.

Nabiralna pola deške šole v Kranju: Nikolaj Kobau 20 v, Franc Fortuna 20 v, Anton Jezeršek 1 K, Val. Hvala

2 K, Bogomir Plut 1 K, Franc Jezeršek 1 K, Adolf Jakofčič 1 K, Karl Zupanc 1 K, Ivan Šimenc 1 K, V. Fortuna 50 v, V. Zebre 40 v, B. Ivanc 1 K, Stan. Kebolj 1 K, M. Fortuna 30 v, Franc Dolenc 1 K, Boris Valenčič 1 K, Fr. Matekovič 1 K, Oton Schibel 26 v, Pavel Kokalj 40 v, Joach. Schitnik 2 K, Jernej Ručigaj 68 v, Ciril Jezeršek 1 K, Jož. Jezeršek 1 K, Gabriel Mohor 60 v, Dušan Pirč 60 v, V. Opeka 30 v, Franc Ivanc, nadučitelj, 10 K, Ivan Kokalj 1 K. — Skupaj 32 K 44 v.

Nabiralna pola gospe Stanislave Mahkota. Voglje: M. Molj 2 K, Ivan Molj 5 K, Johana Molj 2 K, Franc Molj 2 K, Ivan Zupanc 3 K, Angela Srebrnjak 40 v, Janez Osel 2 K, Groše Mihael 4 K, Celjar Janez 2 K, Manca Globočnik 2 K, Angela Globočnik 3 K, Franc Bobnar 60 v, J. Pušavec 30 v, Franc Zupanc 2 K, Janez Rogelj 2 K, Jože Bobnar 2 K, Janez Jerina 1 K, Mana Rozman 1 K, Marija Osel 50 v, I. Zupanc 2 K, Marija Štempihar 1 K, Matija Tičar 2 K, Fr. Bugar 1 K, Voklo: Likozar Janez 2 K, Franca Likozar 1 K, Mana Pisk 60 v, Žerovnik Jožef, Voglje, 50 v, Rogelj Jožef Voklo 40 v, Angela Blagne, Voglje, 2 K, Jera Naglič, Voklo 40 v, Primož Belehaj, Voklo, 1 K. — Skupaj 50 K 70 v.

Sp. Veterino: Franca Mali 30 v, Jožef Mali 30 v, Miha Paulin 50 v, Franciška Švab 40 v, Gojzd: Franc Sebat 1 K, Ana Košir 30 v, Jera Žepič 30 v, Ivana Oblak 10 v, Marija Tomc 30 v, Marjana Valjavec 30 v, Jaka Uzar 1 K, Helena Košir 1 K. Zg. Veterino: Franciška Švab 1 K, Helena Švab 40 v, Marija Snedic 40 v, Marjana Primožič 60 v, M. Slapar 1 K, Anton Zupan 60 v, Matevž Perko 50 v, Hel. Košir Gojzd, 6 v, Jakob Repinc, Zg. Veterino, 1 K, Anton Fink Križe, 20 v, Zg. Veterino: Janez Godnov 40 v, Terez. Štefe 40 v, Sp. Veterino: Anton Planinec 20 v, Ant. Zvegelj 20 v, Ivana Perko, Zg. Veterino, 20 v, Sp. Veterino: Terezija Pavlin 40 v, Marija Pavlin 50 v, Alojzija Pavlin 20, J. Švab 40 v, Katarina Pavlin 40 v. — Skupaj 14 K 86 v.

Išče se stanovanje s tremi sobami in pritlikinami.

Cenjene ponudbe naj se pošljejo najkasneje do torka upravnistvu „Gorenjca“.

Hiša na Kokrici pri Kranju

se proda ali pa odda v najem. — Več pove upravnistvo našega lista.

Razglas.

Vsled sklepa odboroze seje se opusti v pisarni „Obrtne zadruge“ in „Pomožne bolniške blagajne“ za nedoločen čas popoldansko uradovanje od 2. do 4. ure. Uraduje se odslej naprej le vsak delavnik in nedeljo od 9. do 12. ure dopoldne, kar naj blagovolijo p. n. stranke vzeti na znanje.

Načelnistvo zadruge rokodelskih in sorodnih obrtov v Kranju, dne 25. febr. 1915.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. Edv. Globočnik, okrožni zdravnik in zobozdravnik, in **Fr. Holzhacker**, konc. zobotehnik

V KRANJU

v Hlebševi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne na razpolago.

Dr. Globočnik ni k vojakom poklican in zdravi nadalje. 16 52—34

Umetni zobje!

Ne da bi se izruvale zobne korenine, se ustavljajo

amerikanski umetni zobje

posamezno ali celo zobovje, kakor se tudi

plombirajo zobje

vsak dan od 8. ure dopoldne do 6. ure zvečer v konc. zobotehničnem ateljeju

O. Seydl, Ljubljana.

Sritarjeva ulica št. 7.

Čisto novo in moderno

blago za ženske in moške obleke radi prevelikega nakupa in velike zaloge prodajam

po lastni ceni
IVAN SAVNIK
Kranj, pri Besenčanu.